

Zaak C-322/24

Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie

Datum van indiening:

30 april 2024

Verwijzende rechter:

Juzgado de lo Mercantil número 1 de Alicante (handelsrechtbank nr. 1 Alicante, Spanje)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

27 november 2023

Verzoekende partij:

Sánchez Romero Carvajal Jabugo, S. A.

Verwerende partij:

Embutidos Monells, S. A.

Voorwerp van het hoofdgeding

Uniemerk – Latere aanvraag voor een nationaal merk – Kwade trouw – Vordering tot nietigverklaring – Gebondenheid aan eigen handelingen – Beginsel van goede trouw – Rechtsverwerking wegens gedogen – Stuiting – Maatregelen om binnen een redelijke termijn een einde te maken aan de inbreuk op een recht – Gedraglijn van de houder van het oudere merk

Voorwerp en rechtsgrond van het verzoek om een prejudiciële beslissing

Verzoek om een prejudiciële beslissing tot uitlegging – Artikel 267 VWEU – Verordening (EU) 2017/1001 – Richtlijn (EU) 2015/2436 – Vordering tot nietigverklaring – Rechtsverwerking wegens gedogen

Prejudiciële vragen

1) Moeten artikel 61 van verordening (EU) 2017/1001 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2017 en artikel 9 van richtlijn (EU) 2015/2436 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2015 betreffende de aanpassing van het merkenrecht der **lidstaten** aldus worden uitgelegd dat de houder van een oudere inschrijving die in de ingebrekestelling een dwingende termijn voor het instellen van een vordering tot nietigverklaring vaststelt die op duidelijke en ondubbelzinnige wijze samenvalt met de algemene termijn van vijf jaar voor het instellen van een vordering tot nietigverklaring, gebonden is aan zijn eigen handelingen doordat hij bij de houder van het jongere merk de verwachting heeft gewekt dat er na de vastgestelde datum geen vordering op grond van mogelijke nietigheid meer tegen hem zal worden ingesteld? Moet het feit dat in een latere gerechtelijke procedure, met als doel om een verjaringstermijn te omzeilen, wordt aangevoerd dat de inschrijvingsaanvraag te kwader trouw is ingediend in dit verband worden beschouwd als een gedraging die in strijd is met de goede trouw, indien de partij op het moment van versturing van de betreffende burofax reeds beschikte over alle elementen die nodig waren om tot de conclusie te komen dat die inschrijving te kwader trouw was aangevraagd?

2) Voor het geval dat de eerste vraag bevestigend wordt beantwoord, moeten artikel 61 van verordening (EU) 2017/1001 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2017 en artikel 9 van richtlijn (EU) 2015/2436 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2015 betreffende de aanpassing van het merkenrecht der **lidstaten** dan aldus worden uitgelegd dat de gedraging van de verzoekende partij die erin bestaat actief oppositie te voeren tegen de inschrijving van Uniemerken die in wezen overeenstemmen met de betwiste nationale merken en waarvan de inschrijving als gevolg van die oppositie uiteindelijk is geweigerd, kwalificeert als een inspanning binnen een redelijke termijn om de beschreven situatie te verhelpen?

Aangevoerde bepalingen van Unierecht

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, artikel 6, lid 3.

Verordening 2017/1001 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2017 inzake het Uniemerken (codificatie): artikel 59, lid 1, en artikel 61.

Richtlijn 2015/2436 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2015 betreffende de aanpassing van het merkenrecht der lidstaten: artikel 9, lid 1.

Arrest van 19 mei 2022, HEITEC, C-466/20, EU:C:2022:400 (hierna: „arrest HEITEC”).

Arrest van 22 september 2011, Budějovický Budvar, C-482/09, EU:C:2011:605 (hierna: „arrest Budějovický Budvar”).

Aangevoerde bepalingen van nationaal recht

Wetgeving

Burgerlijk wetboek, artikel 7, lid 1: „Rechten moeten worden uitgeoefend overeenkomstig het vereiste van goede trouw.”

Ley 17/2001, de 7 de diciembre, de Marcas (wet 17/2001 van 7 december 2001 inzake merken):

Artikel 51, lid 1, dat de gronden voor absolute nietigheid regelt. Volgens deze bepaling kan de inschrijving van een merk nietig worden verklaard wegens hetzij schending van een absoluut verbod (artikel 5 van diezelfde wet), hetzij kwade trouw van de aanvrager bij de merkaanvraag.

Artikel 52, dat de gronden voor relatieve nietigheid regelt. Volgens lid 1 van deze bepaling kan de inschrijving van een merk nietig worden verklaard wegens schending van een relatief verbod (artikelen 6, 7, 8, 9 en 10 van diezelfde wet). Lid 2 bepaalt nochtans dat de houder van een ouder recht zoals bedoeld in die artikelen 6 tot en met 8 en artikel 9, lid 1, de nietigheid van het jongere merk niet kan vorderen op grond van zijn oudere recht wanneer hij het gebruik van een ingeschreven jonger merk gedurende een periode van vijf opeenvolgende jaren heeft gedoogd met kennis van dat gebruik, tenzij het jongere merk te kwader trouw is gedeponereerd.

Rechtspraak

Enkele arresten die representatief zijn voor de stand van de nationale rechtspraak betreffende het beginsel van goede trouw, het beginsel nemo potest non venire contra factum proprium en het leerstuk van de rechtsverwerking, in andere dan merkenzaken:

Arrest van de Tribunal Supremo (hoogste rechterlijke instantie, Spanje), civiele kamer, eerste afdeling, van 19 oktober 2020 (ROJ: STS 3414/2020 – ES:TS:2020:3): betreffende het beginsel nemo potest contra factum proprium venire in algemene zin.

Arrest van de Tribunal Supremo, civiele kamer, eerste afdeling, van 17 juli 2008 (ROJ: STS 3954/2008 – ES:TS:2008:3954): betreffende het beginsel nemo potest contra factum proprium venire en verworven verjaring.

Korte beschrijving van de feiten en van het hoofdgeding

- 1 SANCHEZ ROMERO CARVAJAL JABUGO, S.A. is houdster van de volgende Uniemerken:

2 **5J Cinco Jotas SÁNCHEZ ROMERO CARVAJAL JABUGO, S. A. DESDE 1879**, nr. 1.412.048, aangevraagd op 7 december 1999 en verleend op 4 oktober 2006, voor klasse 29.

3 **5J**, nr. 9.335.662, aangevraagd op 26 augustus 2010 en verleend op 5 juli 2015, voor klasse 29.

4 **EMBUTIDOS MONELLS, S. A.** is op haar beurt houdster van de Spaanse nationale merken:

5 **5Ms** nr. 3.003.995, aangevraagd op 31 oktober 2011 en verleend op 9 februari 2012, voor klasse 29.

6 **5Ps** nr. 3.014.970, aangevraagd op 26 januari 2012 en verleend op 3 mei 2012, voor klasse 29.

- 7 Op 3 november 2016 heeft verzoekster, via een advocatenkantoor dat deskundig is op het gebied van merkenrecht, verweerster een buitengerechtelijke ingebrekestelling toegezonden waarin zij verklaart:
- 8 dat het merk **5J**, nr. 9.335.662, een bekend merk is.
1. Dat dit feit bekend is bij verweerster, aangezien SANCHEZ ROMERO CARVAJAL JABUGO, S. A. bij het Oficina Española de Patentes y Marcas (Spaanse octrooi- en merkenbureau) oppositie heeft ingesteld tegen de inschrijving van het teken 5Cs, die op 12 juli 2012 als gevolg van deze oppositie door dat bureau is geweigerd.
- 9 dat zij heeft ontdekt dat verweerster houdster is van twee andere merken met vergelijkbare kenmerken als het merk 5Cs, te weten het Spaanse merk **5Ms**, nr. 3.003.995, en het Spaanse merk **5Ps**, nr. 3.014.970, tegen welke merken thans de vordering tot nietigverklaring is ingesteld.
- 10 Met betrekking tot het Spaanse merk **5Ms**, nr. 3.003.995, dat op 31 oktober 2011 is aangevraagd en op 9 februari 2012 is verleend, voor klasse 29, wordt gesteld dat „tegen dit merk **nog tot 28 februari 2017 een vordering tot nietigverklaring kan worden ingesteld**”. (Vetgedrukte woorden zoals in de burofax.)
- 11 Met betrekking tot het Spaanse merk **5Ps**, nr. 3.014.970, dat op 26 januari 2012 is aangevraagd en op 3 mei 2012 is verleend, voor klasse 29, wordt gesteld dat „tegen dit merk **nog tot 18 mei 2017 een vordering tot nietigverklaring kan worden ingesteld**”. (Vetgedrukte woorden zoals in de burofax.)
- 12 Na ontvangst van de burofax door verweerster zijn onderhandelingen begonnen, die op 28 december 2016 zijn beëindigd zonder overeenstemming.
- 13 Op 9 februari 2017, dat wil zeggen iets meer dan drie maanden na de ingebrekestelling en 43 dagen na de beëindiging van de onderhandelingen, heeft verweerster bij het EUIPO een aanvraag ingediend voor de inschrijving van twee Uniemerken die in wezen overeenstemmen met de door haar ingeschreven nationale merken.
- 14 Nadat verzoekster oppositie had ingesteld tegen deze nieuwe inschrijvingen, werd de inschrijving van merk [nr.] 16.339.004 op 2 juni 2018 geweigerd. In het

geval van merk [nr.] 16.338.998 heeft de weigering plaatsgevonden op 2 december 2020.

- 15 Op 2 november 2021, dat wil zeggen elf maanden na de weigering van de inschrijving van het laatstgenoemde door verweerster aangevraagde merk, heeft SANCHEZ ROMERO CARVAJAL JABUGO, S. A. een vordering tot nietigverklaring van de latere nationale merken van verweerster, EMBUTIDOS MONELLS, S. A., ingesteld. Op 14 januari 2022 heeft verweerster verweer gevoerd tegen de vordering.

Voornaamste argumenten van partijen in het hoofdgeding

- 16 Verzoekster is van mening dat verweerster te kwader trouw heeft gehandeld toen zij verzocht om inschrijving van voornoemde nationale merken, waarbij zij zich beroept op artikel 59 van verordening 2017/1001 en artikel 51, lid 1, onder b), van wet 17/2001 van 7 december 2001 inzake merken.
- 17 Verweerster beroept zich harerzijds op rechtsverwerking wegens gedogen in de zin van artikel 61 van verordening 2017/1001 en artikel 52, lid 2, van wet 17/2001 van 7 december 2001 inzake merken.
- 18 Daartoe voert zij aan dat de inschrijving van de litigieuze merken dateert van 2012, dat verzoekster het gebruik van die merken gedurende lange tijd heeft gedoogd, aangezien zij tot 2 november 2021 geen rechtsvordering heeft ingesteld, en dat in de ingebrekestelling die op 3 november 2016 is verstuurd en op 4 november is ontvangen een dwingende termijn is vastgesteld voor de uitoefening van de vordering tot nietigverklaring: 28 februari 2017.

Korte uiteenzetting van de motivering van de prejudiciële verwijzing

Overwegingen betreffende de feiten

- 19 Uit de ingebrekestelling van 28 februari 2017 en het feit dat verzoekster de aanvangsdatum van de termijn voor het instellen van de vordering heeft vastgesteld op de datum van bekendmaking van de verlening, gekoppeld aan het vaststaande feit dat verzoekster op die data oppositie heeft ingesteld tegen de inschrijving van andere, vergelijkbare nationale merken, kan worden afgeleid dat verzoekster redelijkerwijs oppositie had kunnen instellen tegen de inschrijving van de nationale merken.
- 20 Ook staat vast dat de merken van verzoekster in 2012 een goede reputatie genoten op het grondgebied van Spanje, zodat zou kunnen worden gesteld dat de jongere nationale merken door EMBUTIDOS MONELLS volgens de criteria van het arrest [van het Hof] van 14 juni 2009, Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli (C-529/07, EU:C:2009:361), te kwader trouw zijn ingeschreven.

- 21 In het licht van het voorgaande rijzen er twijfels over de relevantie van een als burofax verstuurd ingebrekestelling waarin de juridische dienst van verzoekster, die op die datum niet onkundig kon zijn van het feit dat de omstandigheden ten tijde van de aanvraag van de jongere merken kwade trouw bij het depot impliceerden, een dwingende termijn voor de uitoefening van vorderingen tot nietigverklaring heeft vastgesteld.
- 22 Dat roept de vraag op of de handelingen van de houder van een oudere inschrijving die erin bestaan dat hij in de ingebrekestelling, ofschoon hij zich daarin beroept op de reputatie van dat merk en op zijn kennis van andere merkinschrijvingen, geen kwade trouw bij de houder van de jongere merken heeft aangevoerd en op duidelijke en ondubbelzinnige wijze een dwingende termijn van vijf jaar voor de uitoefening van de vordering tot nietigverklaring heeft vastgesteld, moeten worden beschouwd als eigen handelingen die bij de houder van de jongere merken het vertrouwen hebben gewekt dat er geen vordering meer tegen hem zal worden ingesteld op grond van de mogelijke nietigheid van die latere merkinschrijvingen.
- 23 In dat verband rijst de vraag of de houder, die op de betreffende datum beschikte over alle feitelijke elementen die nodig waren om de mogelijke kwade trouw van verweerster bij het deponeren van het merk te kunnen beoordelen, zich op een later moment op die kwade trouw kan beroepen om de toepassing van voornoemde termijn van vijf jaar te omzeilen.
- 24 Evenzo moet de nationale rechter, in het geval dat de partij gebonden is aan haar eigen handelingen en zich daarom niet kan beroepen op kwade trouw als grond voor nietigheid of niet-verjaarbaarheid, beoordelen of er sprake is van rechtsverwerking door gedogen, met inachtneming van de in de arresten Budějovický Budvar en HEITEC geformuleerde beginselen.
- 25 Met betrekking tot de door verweerster bij het EUIPO ingediende aanvraag tot inschrijving van twee Uniemerken, die nagenoeg identiek zijn aan de litigieuze jongere nationale merken, moet worden bepaald of de door verzoekster ingestelde oppositie, die heeft geleid tot afwijzing van de aanvraag, kan worden beschouwd als een handeling die de termijn van rechtsverwerking stuit.
- 26 Specifiek moet worden bepaald of het actief oppositie voeren tegen de inschrijving van die Uniemerken door de houder van de oudere merken kan worden aangemerkt als een inspanning binnen een redelijke termijn om de beschreven situatie te verhelpen.

Relevantie van de prejudiciële vragen

- 27 De onderhavige procedure ziet op de toepassing van de artikelen 59 en 61 van verordening (EU) 2017/1001 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2017 inzake het Uniemerken (codificatie).

- 28 In het bijzonder wordt het Hof gevraagd naar de wisselwerking tussen het algemene rechtsbeginsel van goede trouw en vorengenoemde artikelen. Vastgesteld moet worden of een gedraging die kan worden beschouwd als een „eigen handeling” de partij bindt in de zin dat die handeling verplichtingen voor haar in het leven roept die bepalend zijn voor het verval van recht wanneer zij bij het verstrijken van de termijn die zij zelf heeft opgelegd, en die samenvalt met de algemene termijn van vijf jaar voor het instellen van een vordering tot nietigverklaring, geen vordering heeft ingesteld.
- 29 Deze vraag is nog niet eerder het voorwerp van een beslissing in het kader van het Unierecht geweest.
- 30 Niettemin wordt de relevantie van de prejudiciële vraag door partijen in twijfel getrokken. Verzoekster is van mening dat de termijnen voor het instellen van vorderingen tot relatieve nietigheid niet onder het regelend recht vallen, maar worden beheerst door het publiekrecht en bijgevolg niet ter beschikking van partijen staan. Het feit dat verzoekster een burofax heeft verzonden waarin een dwingende termijn voor de uitoefening van de vordering tot nietigverklaring is vastgesteld, bindt haar derhalve niet ter zake van een latere gerechtelijke procedure indien de inschrijvingsaanvraag te kwader trouw is ingediend. Zij is van mening dat de handelingen die in de jaren 2012, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020 en 2021 zijn verricht, zowel langs administratieve als langs gerechtelijke weg, moeten worden beschouwd als een redelijke inspanning om te voorkomen dat de situatie van het betwiste merk wordt geconsolideerd.
- 31 Verweerster betoogt harerzijds dat het verzoek om een prejudiciële beslissing niet hoeft te worden ingediend omdat de gestelde vragen reeds zijn beantwoord in vaste rechtspraak van het Hof. In dit verband wijst zij, met betrekking tot de eerste vraag, op de beschikkingen van 25 oktober 2007, Nijs/Rekenkamer (C-495/06 P, EU:C:2007:644, punten 54-56), en 24 juni 2010, Kronopoly/Commissie (C-117/09 P, EU:C:2010:370). Met name de beschikking van het Hof van 13 februari 2014 in zaak C-177/13 P, Marszałkowski/BHIM (EU:C:2014:183), dient volgens verweerster in aanmerking te worden genomen. Zij is op basis van het voorgaande van opvatting dat de partij gebonden is aan haar eigen handelingen en dus, wanneer zij een termijn voor het instellen van een vordering heeft vastgesteld, na het verstrijken daarvan geen vordering meer kan instellen. Wat de tweede prejudiciële vraag betreft, is verweerster van mening dat deze vraag reeds is beantwoord in het arrest HEITEC.
- 32 De argumenten van partijen ontdoen de benadering van de verwijzende rechter echter niet van haar geldigheid. Partijen verschillen van mening over de toepassing van dit beginsel, wat aantoonde dat het antwoord niet voor de hand ligt.
- 33 Dienaangaande moet worden opgemerkt dat de uitlegging van verzoekster inzake de aard van de termijnen voor het instellen van vorderingen tot relatieve nietigheid berust op de uitlegging van de nationale regeling, en niet op de uitlegging van de Unieregeling in het licht van de rechtspraak van het Hof.

- 34 Met het oog daarop hoeft de rechtsverwerking niet te worden uitgelegd vanuit het oogpunt van nationaal recht, aangezien het een exclusief Unierechtelijke kwestie betreft, zodat een uitlegging van de rechtsverwerking in het licht van het Spaanse recht door een nationale rechter irrelevant is.
- 35 Daarnaast wordt het Hof verzocht om verduidelijking van zijn rechtspraak in de arresten *Budějovický Budvar* en *HEITEC*. Dat verzoek is relevant omdat het begrip „rechtsverwerking door gedogen” een autonoom begrip van Unierecht is waarvan de aard en de contouren verschillen van vergelijkbare nationale begrippen, in casu die van het Spaanse nationaal recht (verjaring en verval van recht), en in de verschillende lidstaten verschillende opvattingen bestaan. Met het oog daarop wordt een noodzakelijkerwijs casuïstische afbakening die de uniforme toepassing van voornoemd rechtsbegrip door de verschillende lidstaten waarborgt noodzakelijk geacht.
- 36 In dit kader kan niet worden gesteld dat er sprake is van een *acte clair* of een *acte éclairé* in de recente rechtspraak van het Hof, aangezien rechters van verschillende lidstaten verschillende antwoorden kunnen geven. Met andere woorden: er is niet een antwoord dat evident is voor alle Uniemerkenrechters in alle lidstaten.

Eerste prejudiciële vraag

- 37 Het beginsel van goede trouw is een algemeen rechtsbeginsel dat alle lidstaten gemeen hebben, en is ook een algemeen beginsel van Unierecht. In het licht van het voorgaande ziet de verwijzende rechter geen reden om dit beginsel niet in aanmerking te nemen als parameter voor de beoordeling van de gedragingen van partijen.
- 38 In dit verband moet de toezending van een buitengerechtelijke ingebrekestelling door de houder van een oudere inschrijving waarin een dwingende termijn voor het instellen van een vordering tot nietigverklaring is vastgesteld, bindend zijn voor de toezendende partij, gegeven het beginsel *nemo potest contra factum proprium venire*, wat des te meer geldt wanneer die termijn gelijk is aan de algemene termijn van vijf jaar voor het instellen van een vordering tot nietigverklaring.
- 39 Het feit dat het jongere teken mogelijk te kwader trouw is gedeponeed, is irrelevant, aangezien de houder van het oudere teken ten tijde van de versturing van de burofax over alle noodzakelijke elementen beschikte om tot de conclusie te kunnen komen dat dat merk te kwader trouw was gedeponeed.
- 40 Ook is het irrelevant of de ingebrekestelling wordt verstuurd door de houder van het oudere teken zelf of door zijn juridische dienst. Het feit dat de ingebrekestelling is verstuurd door in merkenrecht gespecialiseerde juristen van de houder van het oudere teken brengt zonder twijfel met zich mee dat de partij gebonden is aan haar eigen handelingen, aangezien zij bij de wederpartij het vertrouwen heeft gewekt dat er niet op een later moment een nietigheidsvordering zal worden ingesteld.

- 41 Het in een latere gerechtelijke procedure, die vier jaar na de toezending van voornoemde burofax aanhangig is gemaakt, aanvoeren van kwade trouw bij de merkaanvraag, met als doel om de algemene termijn van vijf jaar voor het uitoefenen van de vordering te omzeilen, moet daarom worden aangemerkt als een gedraging die in strijd is met de goede trouw.
- 42 Gelet op een ander stelt de verwijzende rechter het Hof voor om de eerste vraag bevestigend te beantwoorden, in de zin dat artikel 61 van verordening (EU) 2017/1001 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2017 en artikel 9 van richtlijn (EU) 2015/2436 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2015 betreffende de aanpassing van het merkenrecht der lidstaten aldus moeten worden uitgelegd dat de houder van een oudere inschrijving die in de buitengerechtelijke ingebrekestelling een dwingende termijn voor de uitoefening van de vordering tot nietigverklaring vaststelt, gebonden is aan zijn eigen handelingen doordat hij bij de houder van het jongere merk het vertrouwen heeft gewekt dat er na de aangegeven datum geen vordering meer zal worden ingesteld op grond van mogelijke nietigheid, waardoor de kwade trouw van de houder van het jongere teken bij de merkinschrijving irrelevant is indien de houder van het oudere teken beschikte over alle noodzakelijke elementen om tot de conclusie te komen dat die gedraging te kwader trouw was verricht.

Tweede prejudiciële vraag

- 43 Beoordeeld moet worden of er, onverminderd het feit dat verzoekster de vordering tot nietigverklaring niet binnen de aangegeven termijn heeft ingesteld, sprake is van rechtsverwerking door gedogen in de zin van het Unierecht.
- 44 Het Hof heeft in zijn arrest HEITEC vastgesteld dat „[i]ndien de houder van het oudere merk of van een ander ouder recht [...] zijn verzet tegen het gebruik van het jongere merk weliswaar tot uiting heeft gebracht via een ingebrekestelling, maar, na te hebben geconstateerd dat de adressaat van de ingebrekestelling heeft geweigerd daaraan gevolg te geven of te onderhandelen, niet binnen een redelijke termijn verder heeft getracht om de situatie te verhelpen door in voorkomend geval een administratief beroep of een beroep in rechte in te stellen, [daaruit moet] worden afgeleid dat die houder niet de hem ter beschikking staande maatregelen heeft getroffen om de vermeende inbreuk op zijn rechten te beëindigen.” (punt 55).
- 45 Deze vaststelling kan echter niet aldus worden uitgelegd dat het administratief beroep enkel en alleen betrekking mag hebben op de betwiste merkinschrijving. Wat moet worden beoordeeld, is de hele gedragslijn van de houder van de oudere inschrijving.
- 46 De verwijzende rechter acht het relevant dat verweerster heeft getracht bij het EUIPO twee Uniemerken in te schrijven die in wezen overeenstemmen met het ingeschreven nationale merk, aangezien het onderscheidende en dominerende

woordelement ongewijzigd is gebleven, en dat die inschrijvingen zijn geweigerd ten gevolge van juist de strijdlustige houding van de houder van het oudere teken.

- 47 Ofschoon verzoekster geen stappen heeft ondernomen om een einde te maken aan de inbreuk op haar rechten ten aanzien van de nationale merken die in de latere gerechtelijke procedure worden betwist, heeft zij wel stappen ondernomen ten aanzien van overeenstemmende merken bij de pogingen om deze in te schrijven bij het EUIPO.
- 48 Na verzoeksters oppositie tegen die nieuwe inschrijvingen en de daaropvolgende weigering ervan, heeft verzoekster op 2 november 2021, elf maanden na de weigering van het laatste door verweerster aangevraagde merk, de vordering tot nietigverklaring van de nationale merken ingesteld.
- 49 Gelet op een ander stelt de verwijzende rechter het Hof voor om de tweede vraag te beantwoorden in de zin dat artikel 61 van verordening (EU) 2017/1001 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2017 en artikel 9 van richtlijn (EU) 2015/2436 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2015 betreffende de aanpassing van het merkenrecht der **lidstaten** aldus moeten worden uitgelegd dat de gedraging van verzoekster, die erin bestond actief oppositie te voeren tegen de inschrijving van Uniemerken die in wezen overeenstemmen met de betwiste nationale merken en waarvan de inschrijving als gevolg van die oppositie uiteindelijk is geweigerd, kwalificeert als een inspanning binnen een redelijke termijn om de beschreven situatie te verhelpen aangezien de rechtsvordering is ingesteld binnen elf maanden na de weigering van de laatste merkaanvraag van verweerster.